

Cẩm nang doanh nghiệp

Tóm lược Hiệp định Thương mại Tự do
Việt Nam - Liên minh châu Âu

EVFTA

Tác giả

TS. Nguyễn Thị Thu Trang
Ths. Phùng Thị Lan Phương

TRUNG TÂM WTO VÀ HỘI NHẬP
PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

Địa chỉ: Số 9 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội
Điện thoại: +84-24-35771458; Fax: +84-24-35771459
Email: banthuky@trungtamwto.vn; Website: www.trungtamwto.vn

Trung tâm WTO và Hội nhập là đơn vị trực thuộc Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), được thành lập nhằm hỗ trợ về pháp lý cho các doanh nghiệp Việt Nam trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế.

Trung tâm là đầu mối vận động chính sách, cung cấp thông tin, tư vấn, hỗ trợ các hiệp hội và doanh nghiệp Việt Nam nhằm tận dụng tối đa các cơ hội và lợi ích, phòng tránh và tự bảo vệ mình trước những tác động tiêu cực có thể có từ WTO, các Hiệp định Thương mại Tự do (FTA) và các Hiệp định thương mại quốc tế khác.

CẨM NANG DOANH NGHIỆP

TÓM LƯỢC HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM – LIÊN MINH CHÂU ÂU (EVFTA)

Thông tin trong Cẩm nang này chỉ phục vụ mục đích tham khảo. Để biết nội dung chính xác của các cam kết, doanh nghiệp cần tra cứu Văn kiện chính thức của Hiệp định EVFTA.

Mọi quan điểm trong Cẩm nang này là của Nhóm tác giả, không phản ánh quan điểm của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam hay Viện FNF.

Lời mở đầu

Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu (gọi tắt là EVFTA) là Hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (EU). EVFTA được ký kết ngày 30/06/2019 và có hiệu lực từ ngày 01/08/2020.

Với phạm vi cam kết rộng, và mức độ tự do hóa sâu và các cam kết tiêu chuẩn cao, EVFTA được dự báo sẽ có tác động mạnh mẽ tới toàn bộ thể chế kinh tế cũng như hoạt động kinh doanh của các doanh nghiệp Việt Nam.

Văn kiện đầy đủ của EVFTA bao gồm 17 Chương, 02 Nghị định thư, 02 Biên bản ghi nhớ, và 04 Tuyên bố chung. Các cam kết trong Hiệp định được đánh giá là rất phức tạp cả về nội dung lẫn cách thức trình bày. Vì vậy, việc tìm hiểu và tận dụng những cam kết này là thách thức lớn với các doanh nghiệp Việt Nam.

Để hỗ trợ doanh nghiệp thực thi hiệu quả Hiệp định này, Trung tâm WTO và Hội nhập thuộc Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) đã tiến hành biên soạn cuốn Cẩm nang doanh nghiệp “Tóm lược Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu (EVFTA)”.

Đây là tài liệu tóm tắt các nội dung cốt lõi của EVFTA, lựa chọn trong số các cam kết có tác dụng trực tiếp nhất và dự kiến có ảnh hưởng nhiều nhất tới lợi ích của doanh nghiệp. Cẩm nang diễn giải các cam kết theo cách thức ngắn gọn, dễ hiểu, với các đánh giá ban đầu về các tác động tới doanh nghiệp, cùng các lưu ý doanh nghiệp về những vấn đề cần quan tâm nhất, các vấn đề cần chuẩn bị tập trung nhất.

Trung tâm WTO và Hội nhập – VCCI trân trọng cảm ơn sự hỗ trợ về tài chính và kỹ thuật của Viện Friedrich Naumann Foundation for Freedom (CHLB Đức) cho việc nghiên cứu, biên soạn và phổ biến Cẩm nang này.

Trung tâm WTO và Hội nhập
Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

Danh mục từ viết tắt

ASEAN	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
BIT	Hiệp định về khuyến khích và bảo hộ đầu tư song phương
CPC	Hệ thống phân loại sản phẩm trung tâm của Liên Hiệp Quốc
CPTPP	Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương
CTH	Quy tắc chuyển đổi mã số hàng hóa
C/O	Chứng nhận xuất xứ hàng hóa
EU	Liên minh châu Âu
EVFTA	Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu
EVIPA	Hiệp định Bảo hộ Đầu tư Việt Nam – Liên minh châu Âu
FTA	Hiệp định thương mại tự do
GATS	Hiệp định chung về thương mại dịch vụ của WTO
GPA	Hiệp định về Mua sắm công của WTO
GSP	Cơ chế Ưu đãi Thuế quan Phổ cập
HS	Hệ thống hài hòa mô tả và mã hóa hàng hóa
ILO	Tổ chức Lao động Quốc tế
ISDS	Cơ chế giải quyết tranh chấp giữa Nhà nước nơi nhận đầu tư và nhà đầu tư nước ngoài
MFN	Nguyên tắc Đối xử Tối huệ quốc
NT	Nguyên tắc Đối xử quốc gia
PR	Yêu cầu đối với hoạt động
PSR	Quy tắc xuất xứ riêng cho từng nhóm hàng hóa
QTX	Quy tắc xuất xứ
SME	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
SPS	Biện pháp vệ sinh dịch tễ, an toàn thực phẩm
TBT	Hàng rào kỹ thuật đối với thương mại
TRIMS	Hiệp định về các biện pháp đầu tư liên quan đến thương mại của WTO
TRIPS	Hiệp định về các khía cạnh thương mại của quyền sở hữu trí tuệ của WTO
UNECE	Ủy ban Kinh tế của Liên Hiệp Quốc về châu Âu
VL	Quy tắc Tỷ lệ tối đa không xuất xứ
WIPO	Tổ chức Sở hữu Trí tuệ Thế giới
WTO	Tổ chức Thương mại Thế giới

Mục lục

PHẦN THỨ NHẤT

CÁC VẤN ĐỀ CHUNG VỀ EVFTA 13

1	EVFTA là gì?	14
2	Phân biệt EVFTA và EVIPA?	15
3	Các nghĩa vụ của EVFTA áp dụng cho EU hay cho các nước Thành viên EU?	16
4	EVFTA có áp dụng với Vương quốc Anh không?	18
5	Trong tương lai, nếu EU thay đổi về Thành viên thì EVFTA có hiệu lực với các Thành viên liên quan như thế nào?	19
6	Xử lý mối quan hệ giữa cam kết EVFTA với các cam kết đã có trước đó giữa EU, nước Thành viên EU với Việt Nam như thế nào?	20
7	EVFTA kiểm soát việc thực thi như thế nào?	22
8	Các cam kết trong EVFTA có thể được áp dụng trực tiếp cho các tổ chức, cá nhân không?	24

PHẦN THỨ HAI

THUẾ QUAN VÀ MỞ CỬA THỊ TRƯỜNG ĐỐI VỚI HÀNG HÓA 27

I THUẾ QUAN

9	Cam kết về thuế quan đối với hàng hóa trong EVFTA được nêu ở đâu?	28
10	Hàng hóa của Việt Nam và EU sẽ được hưởng ưu đãi thuế nhập khẩu của nhau như thế nào sau khi EVFTA có hiệu lực?	30
11	Các ký hiệu trong Biểu thuế quan được hiểu như thế nào?	31
12	Có phải EU sẽ loại bỏ toàn bộ thuế nhập khẩu cho hàng hóa của Việt Nam sau khi EVFTA có hiệu lực không?	35
13	Hạn ngạch thuế quan mà EU cam kết cho Việt Nam trong EVFTA sẽ được phân bổ và thực hiện như thế nào?	39
14	Trong quá trình thực hiện EVFTA, Việt Nam có thể yêu cầu EU cắt giảm thuế quan thêm đối với một số dòng thuế so với cam kết ban đầu không?	41
15	So sánh thuế ưu đãi EVFTA và thuế ưu đãi GSP?	42

16	Có phải Việt Nam sẽ loại bỏ toàn bộ thuế nhập khẩu cho hàng hóa của EU sau khi EVFTA có hiệu lực không?	44
17	Có phải thuế xuất khẩu hàng hóa giữa Việt Nam và các nước EU sẽ được loại bỏ hoàn toàn sau EVFTA không?	47
18	Ưu đãi thuế quan theo EVFTA đối với một loại hàng hóa có thể bị đình chỉ không, trong những trường hợp nào?	48
II	QUY TẮC XUẤT XỨ ĐỐI VỚI HÀNG HÓA	
19	Quy tắc xuất xứ là gì và được quy định ở đâu trong EVFTA?	49
20	Trong trường hợp nào thì hàng hóa được coi là “có xuất xứ” EVFTA?	51
21	Cộng gộp xuất xứ trong EVFTA có gì đặc biệt?	54
22	EVFTA có quy định gì về hạn mức linh hoạt đối với nguyên liệu không đáp ứng tiêu chí xuất xứ?	56
23	Thủ tục chứng nhận xuất xứ trong EVFTA có gì đặc biệt?	57
24	Cơ chế chứng nhận xuất xứ cho hàng xuất khẩu Việt Nam sang EU theo EVFTA có gì đáng chú ý?	60
25	Giấy chứng nhận xuất xứ EVFTA là mẫu nào, có thể cấp sau thời điểm xuất khẩu và nộp sau thời điểm nhập khẩu hay không?	61
26	Trong trường hợp nào hàng hóa được miễn chứng từ chứng nhận xuất xứ?	63
27	Hàng hóa quá cảnh qua nước thứ ba ngoài Việt Nam và EU có được chứng nhận xuất xứ theo EVFTA không?	64
28	Lô hàng có chứng nhận xuất xứ theo EVFTA có thể bị từ chối ưu đãi thuế quan không?	65
29	EVFTA quy định về quy tắc xuất xứ đối với mặt hàng nông sản và sản phẩm công nghiệp như thế nào?	67
30	QTXH đối với sản phẩm dệt may trong EVFTA có những điểm gì đáng chú ý?	70
III	CÁC BIỆN PHÁP PHI THUẾ QUAN	
31	EVFTA có cam kết gì về các biện pháp phòng vệ thương mại?	72
32	EVFTA có cam kết gì mới về chống bán phá giá, chống trợ cấp?	73
33	EVFTA có cam kết gì đặc biệt về điều kiện áp dụng biện pháp chống bán phá giá, chống trợ cấp?	76

34	EVFTA có cam kết gì riêng về biện pháp “tự vệ toàn cầu”?	78
35	EVFTA có cam kết gì về biện pháp “tự vệ song phương”?	79
36	EVFTA có cam kết gì về hàng rào kỹ thuật đối với thương mại (TBT)?	81
37	EVFTA có cam kết gì về các quy chuẩn kỹ thuật?	82
38	EVFTA có cam kết gì về quy chuẩn kỹ thuật liên quan tới ghi nhãn hàng hóa?	84
39	EVFTA có cam kết gì về quy trình đánh giá sự phù hợp và giám sát thị trường?	86
40	EVFTA có cam kết gì về TBT đối với ô tô, xe máy và linh kiện?	87
41	EVFTA có cam kết gì về các biện pháp vệ sinh dịch tễ, an toàn thực phẩm (SPS)?	88
42	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về SPS đối với hàng nhập khẩu?	89
43	EVFTA có cam kết gì về quyền áp dụng biện pháp SPS theo khu vực địa lý?	90
44	EVFTA có cam kết gì về cơ quan có thẩm quyền về SPS của Việt Nam và EU?	91
45	EVFTA có cam kết gì về việc miễn thanh tra doanh nghiệp?	93
46	EVFTA có cam kết gì về công nhận biện pháp SPS tương đương giữa Việt Nam và EU không?	95
47	EVFTA có cam kết gì về các biện pháp SPS khẩn cấp?	97
48	Việt Nam có được hỗ trợ kỹ thuật hay hưởng linh hoạt về SPS không?	98
49	Sau EVFTA, doanh nghiệp có còn phải làm thủ tục hợp pháp hóa lãnh sự đối với các giấy tờ liên quan đến thủ tục xuất nhập khẩu không?	99
50	Với EVFTA, Việt Nam có thể áp dụng các biện pháp hạn chế xuất khẩu, nhập khẩu với EU không?	100
51	EVFTA có làm thay đổi cơ chế đối với các doanh nghiệp thương mại Nhà nước tại Việt Nam không?	102
52	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về hải quan và tạo thuận lợi thương mại?	103
53	EVFTA có cam kết nào về hàng tân trang (remanufactured goods) không?	105
54	EVFTA có cam kết nào về hàng sửa chữa (repaired goods) không?	107
55	EVFTA có cam kết phi thuế gì đặc biệt về dược phẩm và trang thiết bị y tế?	108
56	EVFTA có cam kết gì liên quan tới sản xuất năng lượng tái tạo?	111

PHẦN THỨ BA

ĐẦU TƯ VÀ DỊCH VỤ

115

I ĐẦU TƯ

57	EVFTA có cam kết gì về đầu tư – Phân biệt như thế nào với cam kết EVIPA?	116
58	Trong EVFTA, Việt Nam có cam kết gì đáng chú về tiếp cận thị trường đối với nhà đầu tư EU?	118
59	Trong EVFTA, Việt Nam có cam kết gì về mở cửa đầu tư trong lĩnh vực sản xuất?	120
60	So với WTO, trong EVFTA Việt Nam mở cửa hơn cho các nhà đầu tư EU ở các lĩnh vực dịch vụ nào?	122
61	Với EVFTA, Việt Nam có được phân biệt đối xử giữa nhà đầu tư EU với nhà đầu tư trong nước hay không?	124
62	Với EVFTA, Việt Nam có được phân biệt đối xử giữa nhà đầu tư EU với nhà đầu tư từ nước khác không?	125
63	Với EVFTA, Việt Nam có thể áp đặt các yêu cầu về hoạt động đối với các nhà đầu tư EU không?	126

II DỊCH VỤ QUA BIÊN GIỚI

64	EVFTA có cam kết về việc mở cửa cho các phương thức cung cấp dịch vụ nào?	128
65	Cam kết về dịch vụ qua biên giới được nêu ở đâu trong EVFTA?	130
66	EVFTA quy định các nguyên tắc cơ bản nào đối với mở cửa dịch vụ qua biên giới?	131
67	Trong EVFTA, Việt Nam cam kết mở cửa những lĩnh vực dịch vụ qua biên giới nào rộng hơn WTO?	133
68	Trong EVFTA, Việt Nam có cam kết mở cửa cho lao động từ các nước EU không?	135

PHẦN THỨ TƯ

MUA SẮM CÔNG, DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC

139

I. MUA SẮM CÔNG

69	EVFTA có cam kết gì về mua sắm công?	140
70	Phạm vi áp dụng của các cam kết về mua sắm công trong EVFTA?	141
71	EVFTA quy định các nguyên tắc đấu thầu cơ bản nào?	143
72	EVFTA có yêu cầu gì về quy trình, thủ tục đấu thầu?	146
73	EVFTA có cam kết gì về các hình thức đấu thầu?	147
74	EVFTA có cho phép chỉ định thầu không?	148
75	Trong EVFTA, Việt Nam mở cửa những gói thầu nào cho nhà thầu EU?	150
76	Việt Nam chưa mở cửa mua sắm công cho EU đối với các sản phẩm và hoạt động nào?	154
77	Nhà thầu Việt Nam được tham gia vào các gói thầu mua sắm công nào của EU?	158

II. DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC

78	EVFTA có cam kết gì về các doanh nghiệp Nhà nước (DNNN), có phải tất cả các DNNN phải tuân thủ cam kết về DNNN trong EVFTA không?	160
79	EVFTA điều chỉnh những DNNN nào?	161
80	Cam kết về DNNN trong EVFTA không áp dụng cho các trường hợp nào?	162
81	Những DNNN nào của Việt Nam được loại trừ khỏi cam kết EVFTA về DNNN và với điều kiện nào?	163
82	Doanh nghiệp thuộc diện điều chỉnh của Chương DNNN của EVFTA sẽ phải tuân thủ các nguyên tắc nào trong hoạt động của mình?	165
83	Nhà nước phải tuân thủ các nguyên tắc nào khi quản lý, kiểm soát các DNNN thuộc diện điều chỉnh của EVFTA?	166

PHẦN THỨ NĂM

SỞ HỮU TRÍ TUỆ

115

84	EVFTA quy định những gì về sở hữu trí tuệ (SHTT)?	168
85	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Chi dẫn địa lý?	170
86	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Quyền tác giả và các quyền liên quan?	173
87	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Nhãn hiệu?	174
88	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Kiểu dáng công nghiệp?	175
89	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Sáng chế?	176
90	EVFTA có quy định đặc biệt nào về giới hạn miễn trách của những nhà cung cấp dịch vụ trên Internet?	177
91	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Thực thi quyền SHTT?	179

PHẦN THỨ SÁU

PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG, CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH

183

I PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

92	EVFTA có cam kết về các vấn đề phát triển bền vững nào?	184
93	EVFTA có yêu cầu gì về pháp luật nội địa liên quan đến phát triển bền vững?	185
94	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Lao động?	186
95	EVFTA có cam kết gì đáng chú ý về Môi trường?	187

II CHÍNH SÁCH CẠNH TRANH

96	Cam kết trong EVFTA về pháp luật cạnh tranh có gì đáng chú ý?	188
97	Cam kết của EVFTA về trợ cấp?	190

PHẦN THỨ BẢY

CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP CẤP CHÍNH PHỦ 193

98	Cơ chế giải quyết tranh chấp cấp Chính phủ trong EVFTA có thể áp dụng với những loại tranh chấp nào?	194
99	EVFTA có cam kết gì về quy trình giải quyết tranh chấp cấp Chính phủ?	195
100	EVFTA có cam kết về cơ chế giải quyết tranh chấp giữa các doanh nghiệp hay giữa doanh nghiệp với cơ quan Nhà nước không?	199

Danh mục bảng

Bảng 1	Các nước Thành viên EU tại thời điểm EVFTA có hiệu lực	16
Bảng 2	Một số ví dụ cam kết EVFTA được áp dụng trực tiếp tại Việt Nam	25
Bảng 3	Giải thích ký hiệu Biểu ưu đãi thuế quan trong EVFTA	32
Bảng 4	Tóm tắt cam kết thuế quan của EU dành cho một số sản phẩm xuất khẩu của Việt Nam	36
Bảng 5	Tóm tắt cam kết thuế quan của Việt Nam dành cho một số sản phẩm xuất khẩu của EU	45
Bảng 6	Tóm tắt quy tắc xuất xứ EVFTA đối với một số sản phẩm nông nghiệp	67
Bảng 7	Tóm tắt quy tắc xuất xứ EVFTA đối với một số sản phẩm công nghiệp	69
Bảng 8	Tóm tắt cam kết mở cửa cho đầu tư trong các lĩnh vực sản xuất của Việt Nam trong EVFTA	121
Bảng 9	Ví dụ về các lĩnh vực dịch vụ mà Việt Nam có cam kết mở cửa đầu tư rộng hơn so với WTO	123
Bảng 10	Ví dụ về các lĩnh vực mà Việt Nam có cam kết mở cửa cho dịch vụ cung cấp qua biên giới rộng hơn so với WTO	134
Bảng 11	Tóm tắt cam kết của Việt Nam về hiện diện tạm thời của cá nhân kinh doanh trong EVFTA	137
Bảng 12	Các tiêu chí xác định gói thầu Việt Nam mở cửa trong EVFTA đối với mua sắm của Cơ quan Nhà nước ở trung ương	151
Bảng 13	Các tiêu chí xác định gói thầu Việt Nam mở cửa trong EVFTA đối với mua sắm của Cơ quan Nhà nước ở địa phương và các Đơn vị khác	152
Bảng 14	Các tiêu chí xác định gói thầu EU mở cửa trong EVFTA	158
Bảng 15	Tiêu chí xác định các doanh nghiệp thuộc diện điều chỉnh của Chương DNNN của EVFTA	161
Bảng 16	Các trường hợp Việt Nam bảo lưu không áp dụng cam kết Chương DNNN của EVFTA	164
Bảng 17	Các chỉ dẫn địa lý Việt Nam được bảo hộ đương nhiên theo EVFTA	171
Bảng 18	Các trường hợp miễn trách đối với nhà cung cấp dịch vụ trung gian với các vi phạm SHTT trên không gian mạng trong EVFTA	178